

Урок 12. Поняття про мову розмітки гіпертекстового документа

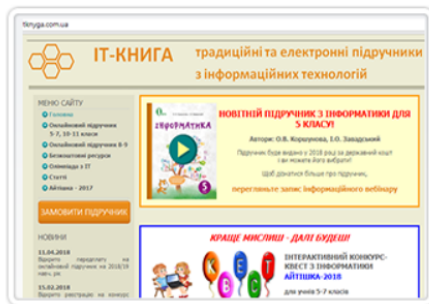
Вивчення нового матеріалу

Слайд № 1

Сьогодні ми вивчатимемо **HTML-документи**, більше відомі як веб-сторінки.

HTML (англ. HyperText Markup Language — мова розмітки гіпертекстових документів) — стандартна мова розмітки веб-сторінок в Інтернеті. Більшість веб-сторінок створюються за допомогою мови HTML. Документ HTML обробляється браузером та відтворюється на екрані у зручному для людини вигляді.

Веб-сторінка, яку ми бачимо в браузері:

Ця ж сторінка в текстовому редакторі:

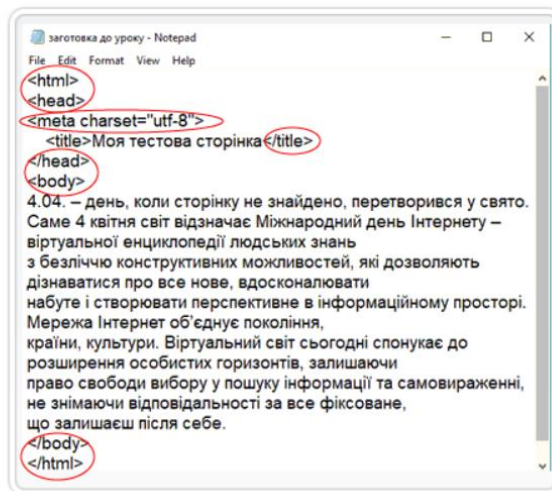

Веб-сторінка — це, по суті, такий самий документ, як і будь-який інший.

Слайд № 2

Завантажте з підручника та відкрийте текстовий файл **веб-сторінка.txt**.

- ♦ Слова в кутових дужках **<>** називаються **тегами**
- ♦ Усі теги починаються із символу **<** і закінчуються символом **>**
- ♦ Приклади тегів HTML:
<TITLE>, **<BODY>**, **<TABLE>**, ****,
****, **</CENTER>**

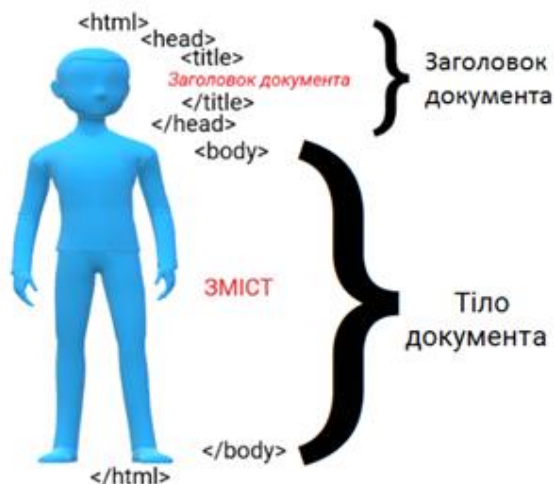
HTML-теги — це мітки, які ви використовуєте для вказівки браузеру, як він повинен відображати ваш веб-сайт.

Слайд № 3

Сьогодні ми створимо веб-сторінку: розробимо її дизайн, проілюструємо та виконаємо невеличкий тест.

Розглянемо структуру HTML-документа.

- Документ починається з тегу **<HTML>** і закінчується відповідним йому тегом **</HTML>**. Така пара тегів повідомляє браузеру, що це **HTML-документ**.
- Містить два розділи – заголовок та тіла документа (розміщуються саме в такому порядку). Розділ заголовку оточено тегами **<HEAD>** і **</HEAD>**. Він містить інформацію про документ загалом. Зокрема, він може містити теги **<TITLE>** та **</TITLE>**, між якими розміщено текст, що відобразиться в заголовку вікна браузера.
- Сам текст документа міститься в його тілі, яке розташоване між тегами **<BODY>** та **</BODY>**.

Слайд № 4

Ознайомтеся зі змістом завантаженого файлу **веб-сторінка.txt**.

заготовка до уроку - Notepad
File Edit Format View Help

```
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
  <title>Моя тестова сторінка</title>
</head>
<body>
4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято.
Саме 4 квітня світ відзначає Міжнародний день Інтернету – віртуальної енциклопедії людських знань
з безліччю конструктивних можливостей, які дозволяють дізнаватися про все нове, вдосконалювати
набуте і створювати перспективне в інформаційному просторі. Мережа Інтернет об'єднує покоління,
країни, культури. Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонтів, залишаючи
право свободи вибору у пошуку інформації та самовираженні, не знімаючи відповідальності за все фіксоване,
що залишаєш після себе.
</body>
</html>
```


Уважно прочитайте текстовий документ.

Слайд № 5

Збережемо текстовий документ як веб-сторінку.

заготовка до уроку - Блокнот
Файл Редагування Формат Вигляд Довідка

```
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
  <title>Моя тестова сторінка</title>
</head>
<body>
4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято.
Саме 4 квітня світ відзначає Міжнародний день Інтернету – віртуальної енциклопедії людських знань з
безліччю конструктивних можливостей, які дозволяють дізнаватися про все нове, вдосконалювати
набуте і створювати перспективне в інформаційному просторі. Мережа Інтернет об'єднує покоління,
країни, культури. Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонтів, залишаючи
право свободи вибору у пошуку інформації та самовираженні, не знімаючи відповідальності
за все фіксоване, що залишаєш після себе.
</body>
</html>
```


Дивіться уважно! Ось як правильно зберігати текстовий документ, щоб він відображався в браузері як веб-сторінка.

- Для цього необхідно обрати меню **Файл**.
- Обрати та натиснути команду **Зберегти як...**
- Ввести ім'я файлу **index**.
- Тип файлу обрати ***.html**.

Вправа № 1

Тепер самостійно збережіть файл **веб-сторінка.txt** під новим іменем **index.html** і відкрийте у браузері цей файл.
Ось приблизний результат:

4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято. Саме 4 квітня світ відзначає Міжнародний день Інтернету – віртуальних можливостей, які дозволяють дізнаватися про все нове, вдосконалювати набуте і створювати перспективне в інформаційному просторі. Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонтів, залишаючи право свободи вибору у пошуку інформації, що залишаєш після себе.

Щоб зберегти файл у Блокноті як веб-сторінку, потрібно:

- Вибрати команду **Файл \ Зберегти як**,
- У списку **Тип файлу** вибрати **Усі файли (*.*)**
- У полі **Ім'я файлу** ввести **index.html**

Ім'я файлу: index.html
Тип файлу: Усі файли (*.*)

Двічі клацніть файл **index.html**, щоб відкрити його в браузері.

Вказівка до вправи № 1

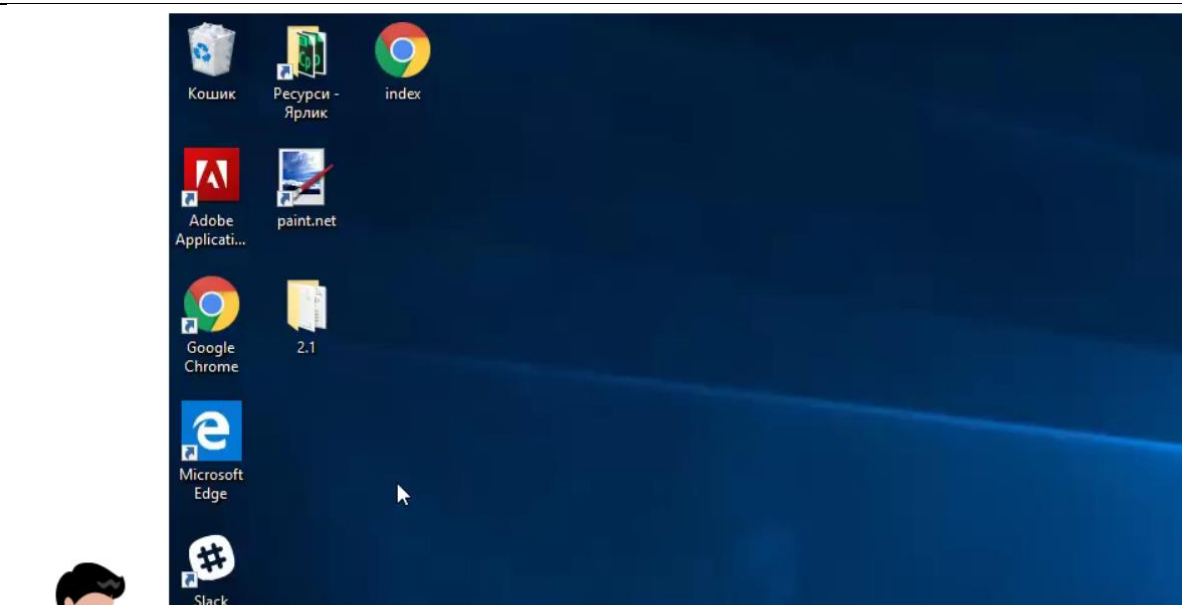
4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято. Саме 4 квітня світ відзначає Міжнародний день Інтернету – віртуальних можливостей, які дозволяють дізнаватися про все нове, вдосконалювати набуте і створювати перспективне в інформаційному просторі. Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонтів, залишаючи право свободи вибору у пошуку інформації, що залишаєш після себе.

Виглядає ця веб-сторінка занадто просто. У тексті немає абзаців, ключові слова не виділені.

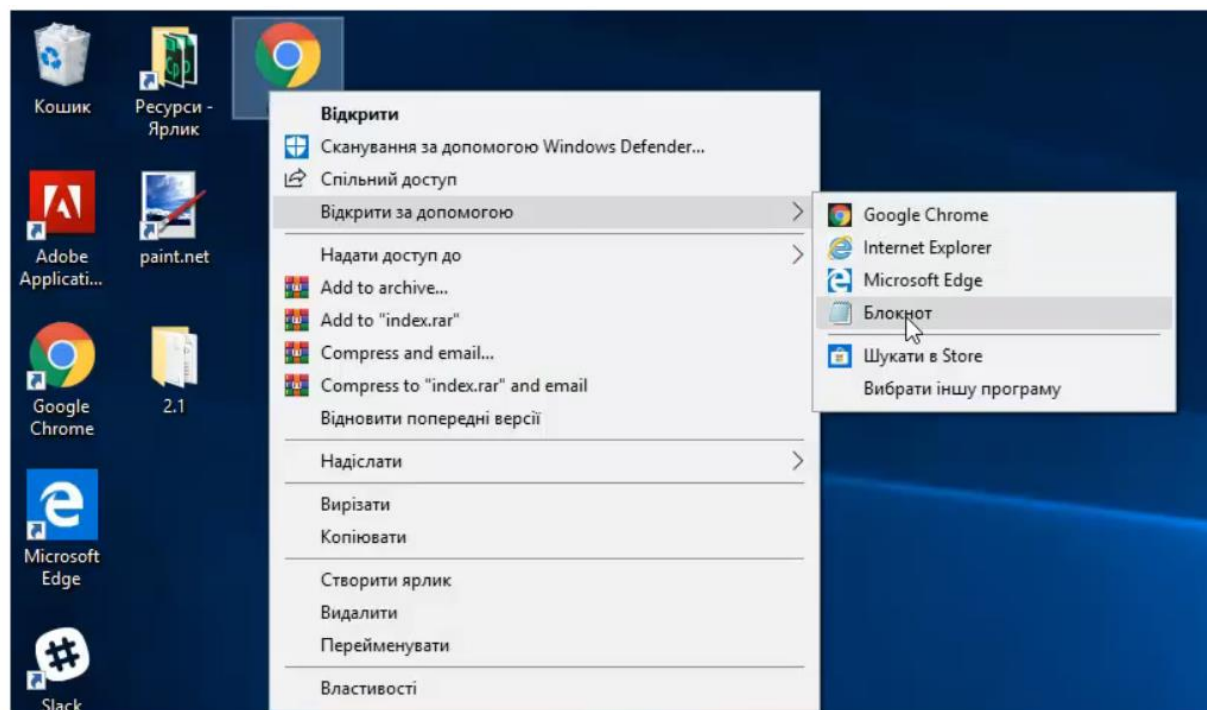
Зуважте особливості відображення веб-сторінки браузером.

Слайд № 6

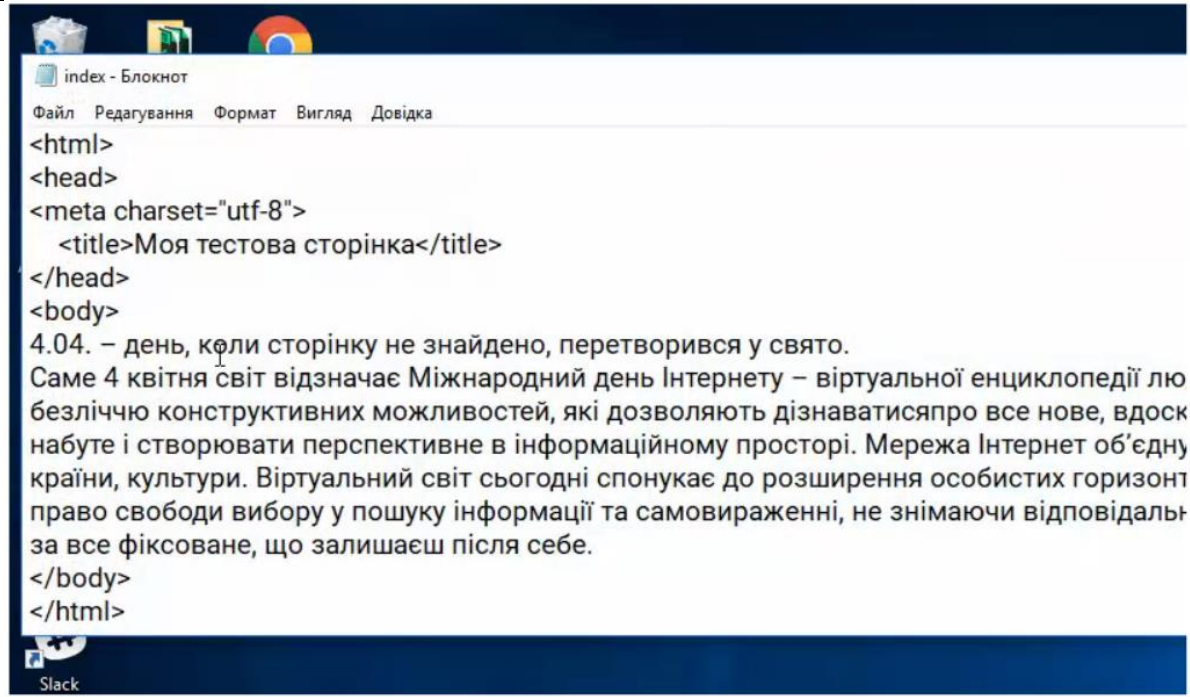

Щоб внести зміни у файл index.html, його потрібно відкрити за допомогою програми Блокнот. Ось як це зробити через контекстне меню файлу.

Слайд № 7

Слайд № 8

Вправа

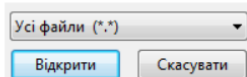
Вправа № 2

Відкрийте файл **index.html** за допомогою програми Блокнот і додайте теги, що виділені жовтим кольором.

Ось ще один спосіб відкрити HTML-файл у Блокноті:

- запустити **Блокнот**;
- вибрати команду **Файл \ Відкрити**;
- у списку типів файлів вибрати **Усі файли (*.*)**;
- вибрати потрібний файл і натиснути кнопку **Відкрити**.


```
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
  <title>Моя тестова сторінка</title>
</head>
<body>
<p> 4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято.</p>
<p> Саме 4 квітня світ відзначає Міжнародний день Інтернету – віртуальної
енциклопедії людських знань
з безліччю конструктивних можливостей, які дозволяють дізнаватися про все
нове, вдосконалювати
набуте і створювати перспективне в інформаційному просторі.
<br> Мережа Інтернет об'єднує покоління, країни, культури.</p>
<p> Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих
горизонтів, залишаючи
право свободи вибору у пошуку інформації та самовираженні, не знімаючи
відповідальності за все фіксоване,
що залишаєш після себе.
</body>
</html>
```


Не забудьте зберегти файл (команда **Файл \ Зберегти**), оновіть веб-сторінку в браузері (клавіша **F5**) і подивіться, які зміни відбулися!

Слайд № 9

Ми з'ясували, що теги **<p>** і **</p>**, **<html>** і **</html>**, **<body>** і **</body>** є парними. Перший тег із пари є **відкривним**, а другий – **закривним**. Разом вони утворюють своєрідний контейнер, у якому розміщується фрагмент HTML-документа.

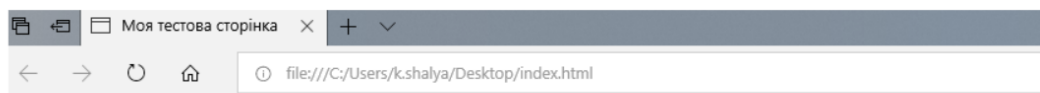
Теги **
, **<meta> непарні. Їх закривати не треба.

Зауважте, що закривний тег починається із символів **</**.

Слайд № 10

Після додавання тегів **<p>** і **</p>** та тегу **
** наша сторінка стала виглядати краще:

4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято.

Саме 4 квітня світ відзначає Міжнародний день Інтернету – віртуальної енциклопедії людських знань з безліччю конструкт

вдосконалювати набуте і створювати перспективне в інформаційному просторі.

Мережа Інтернет об'єднує покоління, країни, культури.

Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонтів, залишаючи право свободи вибору у пошуку інфо

що залишаєш після себе.

Однак основні події, про які йдеться в тексті, варто виділити додатково.

Подивіться, як тепер чітко виділені абзаци.

Ось основні теги для форматування тексту:

Тег	Ефект
<code>...</code>	Напівжирний
<code><I>...</I></code>	<i>Курсив</i>
<code><U>...</U></code>	<u>Підкреслений</u>
<code><S>...</S></code>	Перекреслений
<code>^{...}</code>	Верхній індекс
<code>_{...}</code>	Нижній індекс

Виділимо за їх допомогою текст **4.04** та **4 квітня**.

Текст у HTML форматують за допомогою тегів, які наведені в таблиці.

Вправа

Вправа № 3

Відкрийте файл **index.html** за допомогою програми Блокнот і виділіть текст **4.04** і **4 квітня** напівжирним і курсивом водночас.

```
index - Copy - Notepad
File Edit Format View Help
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
  <title>Моя тестова сторінка</title>
</head>
<body>
<p> <b><i> 4.04. </i></b> – день, коли сторінку не знайдено,
перетворився у свято. </p> <p> Саме <b><i> 4 квітня </i></b>
світ відзначає <i> Міжнародний день Інтернету </i> –
віртуальної енциклопедії людських знань з безліччю
конструктивних можливостей, які дозволяють дізнаватися про
все нове, вдосконалювати набуте і створювати перспективне в
інформаційному просторі.
```


Внесіть зміни в документ, не забудьте зберегти файл, оновити веб-сторінку в браузері та подивитися, які зміни відбулися!

Після внесення змін веб-сторінка може виглядати ось так:

4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято.

Саме *4 квітня* світ відзначає Міжнародний день Інтернету – віртуальної мережі, яка вдосконалює набуте і створює перспективне в інформаційному просторі. Мережа Інтернет об'єднує покоління, країни, культури.

Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонтів, залишає після себе.

Щоб побачити зміни, які відбуваються з веб-сторінкою, не забувайте в браузері оновлювати її.

Вправа № 4

Відкрийте файл **index.html** за допомогою програми Блокнот і додайте самостійно теги, щоб виділити слова **Міжнародний день Інтернету** і **Мережа Інтернет**.

Результат може виглядати так:

4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято.

Саме *4 квітня* світ відзначає *Міжнародний день Інтернету* – віртуальної мережі, яка вдосконалює набуте і створює перспективне в інформаційному просторі. *Мережа Інтернет* об'єднує покоління, країни, культури.

Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонтів, залишає після себе.

Внесіть зміни в документ, не забудьте зберегти файл, оновити веб-сторінку в браузері, а також подивитися, які зміни відбулися!

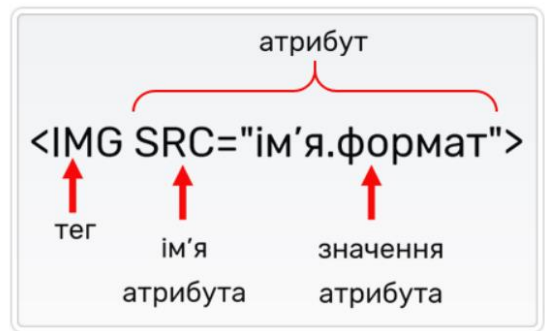
Слайд № 12

Відкривні теги можуть містити атрибути, які впливають на дію тега.

Атрибути — це додаткові слова, відокремлені від назви тегу та один від одного символами пробілу.

Для деяких атрибутів слід задавати значення, яке відділяють від імені атрибута символом `=`. Значення атрибута беруть у лапки, але в багатьох випадках їх можна і не ставити.

Закривні теги атрибутів не містять.

Приклад тега з кількома атрибутами:

```
<BODY BGCOLOR="#000000" TEXT="#FFFFFF", BACKGROUND="rain.gif">
```

Вправа

Вправа № 5

Додайте картинку до вашої веб-сторінки за допомогою тега **IMG** з атрибутом **SRC**: ****

```
<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
  <title>Моя тестова сторінка</title>
</head>
<body>
<p> <b><i> 4.04. </i></b> — день, коли сторінку не знайдено, перетворився у
<p> Same <b><i> 4 квітня </i></b> світ відзначає <i> Міжнародний день Інте
енциклопедії людських знань з безліччю конструктивних можливостей, які д
нове, вдосконалювати набуте і створювати перспективне в інформаційному
<br> <i> Мережа Інтернет </i> об'єднує покоління, країни, культури.</p>
<IMG SRC="i8.bmp">
<p> Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонті
право свободи вибору у пошуку інформації та самовираженні, не знімаючи
що залишаєш після себе.
```


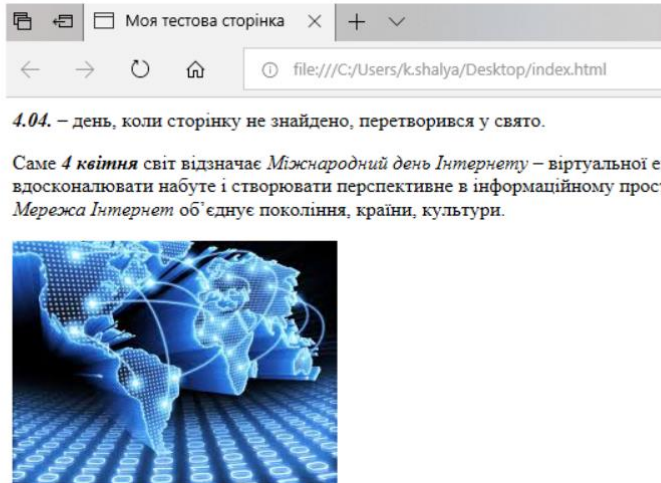
Зауважте, що для того, щоб малюнок відобразився на веб-сторінці, його файл має міститися в тій же папці, що й сама веб-сторінка.

Вказівка до вправи № 5

Після оновлення
сторінки може
виглядати приблизно
так:

Зауважте, що за умовчанням зображення вирівнюється за лівим краєм. Щоб змінити це, скористайтеся атрибутом **align**, наприклад `<IMG... align="center">`.

Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонтів, за що залишаєш після себе.

Вправа № 6

Збільште розмір тексту та поміняйте колір шрифту основних дат.

Для зміни розміру скористайтеся тегом ``, а для зміни кольору шрифту – тегом ``.

```
index - Notepad
File Edit Format View Help

<html>
<head>
<meta charset="utf-8">
  <title>Моя тестова сторінка</title>
</head>
<body> <font size="5">
<p> <font color=red><b><i> 4.04. </i></b> </font> – день, коли
сторінку не знайдено, перетворився у свято.</p> <p> Same <font
color=red><b><i> 4 квітня </i></b> </font> світ відзначає <font
color=green><i> Міжнародний день Інтернету </i> </font> –
віртуальної енциклопедії людських знань з безліччю
конструктивних можливостей, які дозволяють дізнаватися про все
нове, вдосконалювати набуте і створювати перспективне в
інформаційному просторі.
```


Редагуючи документ, не забувайте його зберігати і оновлювати сторінку в браузері.

Відображення готової сторінки браузером:

4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято.

Саме **4 квітня** світ відзначає *Міжнародний день Інтернету* – і конструктивних можливостей, які дозволяють дізнаватися про інформаційному просторі.

Мережа Інтернет об'єднує покоління, країни, культури.

Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих :

Подивіться, як виглядає сторінка зі збільшеним шрифтом і виділеними кольором основними датами.

Вправа № 7

Поекспериментуйте та самостійно додайте до веб-сторінки фон і ще одну картинку.

4.04. – день, коли сторінку не знайдено, перетворився у свято.

Саме **4 квітня** світ відзначає *Міжнародний день Інтернету* – віртуальної енциклопедії про все нове, вдосконалювати набуте і створювати перспективне в інформаційному просторі. *Мережа Інтернет* об'єднує покоління, країни, культури.

Віртуальний світ сьогодні спонукає до розширення особистих горизонтів, залишаючи відповідальність за все фіксоване, що залишаєш після себе.

Фон веб-сторінки встановлюють за допомогою атрибута **BGCOLOR** тегу **BODY**.
Наприклад, ось так задають червоний фон: **<BODY BGCOLOR="red">**.

Домашнє
завдання

Домашнє завдання.

Створіть сторінку з
інформацією про себе,
ваші захоплення та хоббі.
Доповніть веб-сторінку
картинками.
Відформатуйте текст.

Виконайте домашнє завдання за допомогою Блокнота та браузерa.